

RAY BRADBURY

**ILUSTROVANÝ
MUŽ**

plus

Ilustrovaný muž

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Ray Bradbury
Ilustrovaný muž – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

RAY BRADBURY

**ILUSTROVANÝ
MUŽ**

OTCI, MATCE A SKIPOVI S LÁSKOU

OBSAH

Prolog: Ilustrovaný muž	9
(přeložila Jarmila Emmerová)	
Savana	15
(přeložil Jiří Hanuš)	
Kaleidoskop.	31
(přeložila Jarmila Emmerová)	
Karta se obrátila	42
(přeložila Jarmila Emmerová)	
Silnice	57
(přeložila Jarmila Emmerová)	
Poutník	62
(přeložil Jiří Hanuš)	
Dlouhý déšť	77
(přeložila Jarmila Emmerová)	
Astronaut	93
(přeložil Jiří Hanuš)	
Lampiony	106
(přeložil Petr Kotrle)	
Poslední noc světa.	126
(přeložila Jarmila Emmerová)	

Psanci	131
(přeložil Jiří Hanuš)	
Žádná konkrétní noc ani ráno	147
(přeložil Jiří Hanuš, verse na s. 131, 132 a 143 přeložil Martin Hilský)	
Liška a les	159
(přeložil Zdeněk Volný)	
Návštěvník.	177
(přeložil Jiří Hanuš)	
Míchačka na beton	193
(přeložil Stanislav Švachouček)	
Marionety a. s.	216
(přeložil Jiří Hanuš)	
Město.	225
(přeložila Jarmila Emmerová)	
Nultá hodina	234
(přeložil Jiří Hanuš)	
Raketa	246
(přeložila Jarmila Emmerová)	
Epilog	259
(přeložila Jarmila Emmerová)	
Kronikářem představitosti	261
Doslov Willise E. McNellyho (přeložil Jiří Hron)	

PROLOG

Ilustrovaného muže jsem poprvé potkal jednoho teplého odpoledne na začátku září. Závěrečný úsek své čtrnáctidenní pěší túry po Wisconsinu jsem zdolával po asfaltové silnici. Když se odpoledne nachýlilo k večeru, zastavil jsem, snědl kousek vepřového s fazolemi a koblihu a chystal jsem se protáhnout si nohy a chvíli číst, když tu zpoza kopce vyšel Ilustrovaný muž a na okamžik zůstal stát, za ním jen obloha.

Že je to Ilustrovaný muž, jsem tehdy nevěděl. Věděl jsem jen, že je vysoký, kdysi urostlý a samý sval, teď kdovíproč čím dál obtlouštější. Vzpomínám si, že měl dlouhé paže a tučné ruce, ale nad mohutným tělem téměř dětský obličej.

Moji přítomnost zřejmě jen vycítil, protože když promluvil, zpříma na mě nepohlédl:

„Nevíte, kde bych našel práci?“

„To bohužel nevím,“ odpověděl jsem.

„Už čtyřicet let žádnou stálou práci nemám,“ řekl.

Ačkoli bylo i v pozdním odpoledni velké teplo, měl na sobě vlněnou košili zapnutou ke krku. Rukávy stažené přes zápěstí měl zapnuté na knoflíčky. Z obličejce mu lil pot a přesto neučinil ani náznak, že by si košili rozepnul.

„Takže,“ ozval se po chvíli, „nakonec můžu strávit noc tady. Nebude vám vadit, když zůstanu s vámi?“

„Jídla mám dost, vezměte si,“ řekl jsem.

Ztěžka dosedl a zabručel: „Budete litovat, že jste mi řekl,

abych zůstal. Vždycky to tak dopadne. Proto jsem pořád na cestách. Teď máme začátek září, slaví se Svátek práce, nejpříhodnější doba pro lunaparky a poutě, já bych měl vydělávat rukama nohama v pouťových atrakcích někde na malém městě, a místo toho jsem tady a nikde nic.“

Vyzul si obrovskou botu a zkoumavě ji prohlížel. „Práci si většinou udržím tak deset dní. Pak se něco zvrtně a vyhodí mě. Jenže teď už o mě jediný lunapark v Americe nezavadí ani třímetrovou tyčí.“

„A to proč?“ zeptal jsem se.

Místo odpovědi si pomalu rozepínal pečlivě zapnutý límec u krku. Se zavřenýma očima zvolna sjížděl rukou po košili se záměrem celou ji rozepnout. Vjel pod ni prsty a sáhl si na hrudník. „Je to zvláštní,“ řekl, oči stále zavřené, „nahmatat se nedají, ale jsou tam. Pořád doufám, že se jednoho dne podívám a už tam nebudou. V největších parnech celé hodiny chodím na slunci, doslova se peču a doufám, že je můj pot smyje, že je slunce sežehne, jenže slunce zapadne a ony jsou tam pořád.“ Pootočil ke mně hlavu a odhalil svou hrud'. „Jsou tam i teď?“

Po dlouhé odmlce jsem vzdychl. „Ano. Jsou tam i teď.“

Ilustrace.

„Nosím tak upnutý límec taky kvůli dětem,“ řekl a otevřel oči. „Venku za mnou všude běhají. Každý chce ty obrázky vidět a přitom je vlastně nikdo vidět nechce.“

Svlékl si košili a složil ji. Tělo měl pokryté ilustracemi modrým tetovacím inkoustem od krku až do pasu.

„A pokračuje to i dolů,“ dodal, když odhadl, na co myslím.

„Všude samá ilustrace. Podívejte.“ Otevřel ruku. Na dlani měl čerstvě ustríženou růži s kapkami křišťálově čisté vody mezi hebkými růžovými okvětními plátky. Vztáhl jsem po ní ruku, ale byla to jen ilustrace.

A pokud se ostatního týče, těžko líčit, jak jsem seděl a zíral, protože on byl sročením raket a tryskajících fontán a lidí, všechno do posledního detailu a odstínu tak dokonale propracované,

že se dal zaslechnout přidušený šum hlasů ze zástupů zalidňujících jeho tělo. Pokaždé když se pohnul, drobounká ústa sebou škusbla, zelenozlatá očka mrkla, růžové ručičky zagestikulovaly. Přes hrudník se mu v jakési Mléčné dráze táhly žluté louky, modré řeky, hory a hvězdy, slunce a planety. Lidi měl ve více než dvaceti prazvláštních skupinkách na obou pažích, na ramenou, na zádech, na bocích, na zápěstích i na ploše břicha. Bylo je vidět v houštině vlasů, číhali mezi souhvězdími pih anebo vykukovali z hlubin podpaží, třpytivá očka zářila. Každý se zdál být soustředěný na svou vlastní činnost, každý jednotlivec byl samostatně vystavený portrét.

„Jsou krásní!“ řekl jsem překvapeně.

Jak se o těch ilustracích výstižně vyjádřit? Kdyby byl El Greco na vrcholu tvorby maloval miniatury – ne větší než lidská ruka a propracované do nejmenšího detailu – svými sirnatými barvami a tahy a protaženými těly, byl by možná pro své umění použil tělo tohoto muže. Barvy na něm plály ve třech dimenzích. Byla to okna vyhlížející na žhavou skutečnost. Tady, na jedné ploše, se soustředily nejkrásnější výjevy z celého vesmíru; tento muž byl krácející galerií uměleckých pokladů. Nebyla to práce laciného tatéra z pouti, který používá tři barvy a táhne z něj whisky. Bylo to dílo současného génia, citlivé, srozumitelné a krásné.

„Ano, ano,“ řekl Ilustrovaný muž. „Jsem nad své ilustrace tak povznesený, že bych se jich nejradši zbavil. Zkoušel jsem to smirkovým papírem, kyselinou, nožem...“

Slunce se chýlilo k západu. Na východě už bylo vidět měsíc.

„A to proto,“ dodal Ilustrovaný muž, „že tyhle ilustrace předpovídají budoucnost.“

Mlčel jsem.

„Když svítí slunce, je všechno v pořádku,“ pokračoval. „Ve dne bych v lunaparku pracovat mohl. Zato v noci – obrázky se pohybují. Ty obrázky se mění.“

Musel jsem se usmát. „Jak dlouho už jste ilustrovaný?“

„V roce 1900, když mi bylo dvacet a pracoval jsem v luna-parku, jsem si zlomil nohu. Ale nedokázal jsem jen tak ležet, něco jsem dělat musel, tak jsem se rozhodl, že se dám tetovat.“

„Ale kdo vás tetoval? Co se stalo s tím mistrem?“

„Vrátila se do budoucnosti,“ řekl. „Myslím to vážně. Byla to stařena z malého domku někde tady uprostřed Wisconsinu. Malá stará čarodějka, v jednom okamžiku vypadala na tisíc let, v příštím na dvacet, ale tvrdila, že umí cestovat časem. Tehdy jsem se tomu smál. Dnes jsem chytřejší.“

„Jak jste se s ní setkal?“

Pověděl mi to. Prý si u silnice všiml její reklamy: ILLUSTRACE NA VAŠÍ POKOŽCE! Žádné tetování! Ilustrace! Umělecké! A tak celou noc seděl a její čarodějnické jehličky ho bodaly ostře jako vosy a jemně jako včelky. Ráno vypadal jako člověk, který spadl do tiskařského lisu a vyšel z něho potištěn dvaceti jasnými barvami.

„Už padesát let ji bez ustání hledám,“ pokračoval a máchl rukou do vzduchu. „Až tu čarodějnici najdu, zabiju ji.“

Slunce zapadlo. Zatřpytily se první hvězdy a měsíc ozářil pole s trávou i obilím. I v tom tlumeném osvětlení žhnuly portréty na Ilustrovaném muži jako uhlíky, jako roztroušené rubíny a smaragdy v barvách Rouaulta a Picassa s dlouhými protaženými těly El Greca.

„Takže když se moje ilustrace rozhýbají, z práce mě vyhodí. Nelíbí se jim, že se v mých ilustracích děje násilí. Každá ilustrace je drobnou historkou. Když se na ně zadíváte, v několika minutách vám odvyprávějí nějaký příběh. Když je budete pozorovat tři hodiny, uvidíte až osmnáct, dvacet příběhů přímo na mém těle, uslyšíte hlasy a zachytíte myšlenky. Všechno to tu jen čeká na váš pohled. Ale co je nejdůležitější – na těle mám jedno obzvláštní místo.“ Odhalil si záda. „Vidíte to? Na pravé lopatce nemám žádnou určitou kresbu, jen jakousi změť.“

„Máte pravdu.“

„Když se u někoho zdržím po jistou dobu, to místo se zamlží a zaplní se. Když jsem s nějakou ženou, po hodině se na mých zádech objeví její portrét a proběhne celý její život – jak si bude počínat, jak zemře, jak bude vypadat v šedesáti letech. A když jde o muže, za hodinu mám tady na zádech jeho vyobrazení. Ukáže ho, jak padá ze skály nebo umírá pod koly vlaku. A já zase přijdu o práci.“

Po celou dobu, co mluvil, si přejížděl rukama po ilustracích, jako by rovnal jejich rámy a otíral z nich prach pohyby zasvěceného znalce, ochránce umění. Pak se v měsíčním světle položil na záda, jak široký tak dlouhý. Noc byla teplá. Ani sebe-menší vánek, vzduch k zalknutí.

Oba jsme byli bez košile.

„A vy jste tu stařenu víckrát nenašel?“

„Ne, nikdy.“

„A vy si myslíte, že přišla z budoucnosti?“

„Jak jinak by mohla znát příběhy, které na mě nakreslila?“

Unaveně zavřel oči. Hlas mu zeslábl. „V noci ty výjevy někdy cítím, lezou mi po kůži jako mravenci. To pak vím, že dělají, co dělat musí. Už se na ně nedívám. Jen se snažím odpočívat. Spím málo. Vy se na ně taky nedívejte, varuji vás. Než usnete, otočte se na druhou stranu.“

Lehl jsem si kousek od něho. Nezdál se mi nebezpečný a ty kresby byly krásné. Jinak bych měl patrně cukání od takových nesmyslů zmizet. Jenže ty ilustrace... Povolil jsem očím, aby se jimi zaplnily. S něčím takovým na těle by se každý tak trochu pomínil.

Noc byla jasná. Ve světle měsíce jsem slyšel Ilustrovaného muže pravidelně oddechovat. V odlehlých roklích slabě cvrkali cvrčci. Ležel jsem na boku, abych mohl ilustrace pozorovat. Uběhla asi půlhodina. Nedokázal jsem říct, jestli Ilustrovaný muž spí nebo nespí, ale najednou jsem ho zaslechl šeptat: „Pohybují se, vidíte?“

Minutku jsem vyčkával.

Pak jsem řekl: „Ano.“

Obrázky se daly do pohybu, každý zvlášť, každý na jednu až dvě minuty. Ve světle měsíce jako by se odehrávala malá dramata, z nichž se slaboučce šířily myšlenky a vzdálené hlasy moře. Jestli ta dramata skončila za hodinu nebo za tři, těžko říct. Já jen vím, že jsem ležel okouzlený a bez hnutí a že nade mnou pluly po obloze hvězdy.

Osmnáct ilustrací, osmnáct příběhů. Počítal jsem je jeden za druhým.

Nejdřív se mé oči zaměřily na výjev, na němž byl rozlehlý dům a v něm dva lidé. Viděl jsem na těle zářivou oblohu a po ní letět supy, viděl jsem lvy a slyšel jsem hlasy.

První ilustrace se zachvěla a obživila...

SAVANA

„Byla bych ráda, kdyby ses podíval do dětského pokoje, Georgi.“

„Co je s ním?“

„Nevím.“

„Tak vidíš.“

„Chci jen, aby sis ho prohlédl, nebo zavolal psychologa.“

„Co má psycholog co společného s dětským pokojem?“

„To víš sám nejlíp.“ Lydia se zastavila uprostřed kuchyně a přihlížela, jak si sporák pobrukuje a kuchtí večeři pro čtyři.

„Prostě mi to tam teď připadá nějaké divné.“

„Dobrá, půjdem se na to podívat.“

Šli chodbou svého dokonale odhlučněného Domu rodinné pohody, jehož zařízení je přišlo na třicet tisíc dolarů, domu, který je oblékal, krmil, kolébal je před spaním, hrál jim, zpíval jim a byl na ně hodný. Cestou někde aktivovali senzor a světlo v dětském pokoji se rozsvítilo, sotva se přiblížili tři metry od něj. Za jejich zády obdobně tiše a automaticky zhasínala světla v chodbách.

„Tak co se ti nezdá?“ zeptal se George Hadley.

Stáli na rákosové podlaze dětského pokoje velkého dvanáctkrát dvanáct se stropem devět metrů vysoko. Pokoj představoval polovinu nákladů na celý dům. „Na našich dětech přece nebudeme šetřit,“ prohlašoval tenkrát George.

Pokoj mlčel. Byl pustý jako lesní palouk v parném poledni. Zdi byly dvojrozměrné a holé. Když však George a Lydia Had-

leyovi chvíli vyčkávali uprostřed, stěny zabzučely a začaly mizet jakoby v křišťálové dálce. Ve zlomcích vteřiny z nich vystoupila trojrozměrná africká savana, barevně reprodukováná do posledního obláčku a stébla slámy. Strop se proměnil v klenutou oblohu spalovanou žhavým sluncem.

George Hadley cítil, jak mu na čele vyráží pot.

„Pojď z toho slunce,“ řekl. „Tohle už je až moc opravdové. Ale stejně nechápu, co tě na tom znepokojuje.“

„Zůstaň ještě chvíli a uvidíš,“ zamumlala.

Na dvojici uprostřed spálené savany začaly skryté odorofony foukat závoj pachů. Horkou slaměnou vůni lví trávy, chladně zelenou vůni skrytého napajedla, ostrý rzivý pach zvířat, závany prachu připomínající v rozpáleném vzduchu vůni papriky. Přidaly se zvuky: vzdálený dusot antilopích kopýtek v udusané trávě, papírový šustot supích křídel. Oblohou prolétl stín a zamihotal se na Georgově zvednutém, zpoceném obličejí.

„Odporná stvoření,“ zaslechl svou ženu.

„Supové.“

„Podívej, tamhle vzadu v dálce jsou lvi. Teď jdou k napajedlu. Zrovna něco sežrali,“ říkala Lydia. „Ráda bych věděla co.“

„Nějaké zvíře.“ George Hadley si před palčivým světlem dlaní stínil přimhouřené oči. „Třeba zebra nebo žirafí mládě.“

„Jsi si jistý?“ V Lydiině hlase zaznamenal podivnou úzkost.

„Ne, na to už je trochu pozdě,“ opáčil pobaveně. „Nevidím tam nic než ohlodané kosti a snášejí se tam supi, aby obrali poslední zbytky.“

„Slyšel jsi ten výkřik?“ zeptala se.

„Ne.“

„Asi před minutou?“

„Bohužel ne.“

Lvi se blížili k nim. George Hadleyho opět zaplavil obdiv k technickému géniovi, který tenhle pokoj vymyslel. Zázračně působivý, přitom za směšně nízkou cenu. Měla by ho mít každá

rodina. Občas sice člověka vystrašil svou naprostou přesností, někdy mu přeběhl mráz po zádech, ale většinou si všichni užili spoustu psiny. Nejen syn s dcerkou, ale i on sám, když dostal chuť odskočit si na chvilku do vzdálené země nebo být rychle někde jinde. Stačil mžik – a přání se splnilo.

Lvi byli už skoro u nich, pět metrů daleko a tak opravdoví, tak přízračně a horečnatě opravdoví, že člověk téměř cítil na dlani hrubou srst a v ústech pach jejich vyhřátých zaprášených kožichů. Nažloutlá barva připomínala žluť skvostných francouzských gobelínů, připomínala žluť lví srsti a letní trávy, připomínala chropot lvího dechu ze splených plic za tichého poledne, pach masa z pootevřené slintající tlamy.

Lvi se zastavili a pozorovali George a Lydii strašnými zelesnožlutými očima.

„Pozor!“ zaječela Lydia.

Lvi se rozběhli k nim.

Lydia se otočila a utekla. George instinktivně vyrazil za ní. Zabouchl za sebou dveře, zůstal stát v chodbě a rozesmál se, zatímco ona polykala slzy. Jejich rozdílná reakce je vzájemně zaskočila.

„Georgi!“

„Lydie! Ty moje malá!“

„Málem nás sežrali!“

„Vždyť jsou to stěny, Lydie, nezapomeň, křišťálové stěny, nic víc. Vypadají opravdově, to musím přiznat – úplná Afrika v domě –, ale je to jen prostorový, superpohotový, vysoce citlivý barevný film a mentální snímáče na pásce za skleněnými přepážkami. Pouhá odorofonie a sonie. Tu máš, vezmi si kapesník.“

„Bojím se.“ Přitiskla se k němu a usedavě se rozplakala. „Viděls to? Cítils to? Je to až příliš skutečné.“

„Ale, Lydie...“

„Musíš Wendy a Peterovi zakázat, aby si četli o Africe.“

„Jistě, samozřejmě.“ Poplácal ji po zádech.

„Slibuješ?“

„Ovšem.“

„A ten dětský pokoj na pár dnů zamkni, než si uklidním nervy.“

„Přece víš, že Peter se o tomhle vůbec odmítá bavit. Vzpomeň si, jak vyváděl, když jsem ho chtěl před měsícem potrestat a zamkl jsem dětský pokoj jen na pár hodin! A Wendy jakby smet. Ten pokoj je pro ně všechno.“

„Musíme ho zamknout a hotovo.“

„Dobře.“ Bez velkého nadšení otočil klíčem v zámku obrovských dveří. „Příliš jsi pracovala. Potřebuješ si odpočinout.“

„Nevím – opravdu nevím,“ zavrtěla hlavou, vysmrkala se a usedla do křesla, které jí okamžitě začalo houpat a konejšit. „Možná že naopak nemám dost práce. Možná že mi zbývá mnoho času na přemýšlení. Co kdybychom celý dům na pár dní zamkli a vzali si dovolenou?“

„Ty mi chceš zase smažit vajíčka?“

Přikývla.

„A zašívát mi ponožky?“

Prudce přikývla a v očích měla slzy.

„A zametat podlahu?“

„Ano, ano – opravdu.“

„Ale já myslel, že jsme dům koupili právě proto, abychom nic dělat nemuseli!“

„A v tom to vězí. Připadá mi, že sem nepatřím. Dům vám nahradil manželku, matku i chůvu. Copak se mohu vyrovnat africké savaně? Copak dokážu vykoupat a vydrbat děti tak rychle a důkladně jako automatická mycí lázeň? Nedokážu. A nejde jen o mě. Jde i o tebe. Poslední dobou jsi příšerně nervózní.“

„Asi hodně kouřím.“

„Vypadá to, jako kdybys nevěděl, co si máš v tomhle domě počít. Každé ráno o něco víc kouříš, každé odpoledne o něco víc piješ a každý večer potřebuješ o něco silnější dávku sedativ. Začínáš si taky připadat zbytečný.“

„Vážně?“ Zarazil se a snažil se prozkoumat vlastní pocity.

„Proboha, Georgi!“ Pohlédla mu přes rameno na dveře dětského pokoje. „Nemohou ti lvi odtamtud vyrazit?“

Otočil se na dveře a všiml si, že se zachvěly, jako kdyby na ně z druhé strany něco skočilo.

„Ovšemže ne,“ uklidňoval ji.

U večere seděli sami, protože Wendy a Peter videofonovali z jedinečného plastového lunaparku na opačném konci města, že se trochu zdrží a aby jedli bez nich. A tak George Hadley pobaveně přihlížel, jak stůl v jídelně vydává ze svého mechanizovaného nitra talíře s teplým jídlem.

„Zapomněli jsme na kečup,“ podotkl.

„Promiňte,“ pípl tenký hlásek uvnitř stolu a objevil se kečup.

Pokud jde o dětský pokoj, přemítal George Hadley, dětem neublíží, když ho načas zamknu. Čeho je moc, toho je příliš. A děti očividně tráví v Africe neúměrně mnoho času. To slunce. Dosud je cítil na zátylku jako horkou tlapu. A ti lvi. Pach krve. Jak pozoruhodně ten dětský pokoj dokáže zachytit telepatické emanace dětské mysli a do puntíku reprodukovat skutečnost podle jejich přání. Děti si představí lva, a objeví se lev. Děti si představí zebra, a objeví se zebra. Slunce – a září slunce. Žirafu – a je tu žirafa. Smrt – a je tu smrt.

Zvlášť to poslední. Bez požitku žvýkal maso, které mu stůl nakrájel. Proč se obírají smrtí? Wendy a Peter jsou přece hrozně malí na to, aby je napadaly myšlenky o smrti. Ale ne, na to vlastně člověk nikdy příliš mladý není. Přeje ji někomu jinému už dávno předtím, než se jí sám začne bát. Když mu byly dva roky, střílel po lidech pistolkou na kapsle.

Ale tohle – ta rozlehlá, rozpálená africká savana – ta příšerná smrt ve lví tlamě? A opakuje se znovu a znovu.

„Kam jdeš?“

Ani Lydii neodpověděl. Zamyšleně se šinul do dětského

pokoje a světla se před ním rozsvěcovala, za ním temněla. Přiložil ucho ke dveřím. Kdesi zařval lev.

Odemkl a otevřel. Těsně předtím, než vstoupil, uslyšel vzdálený výkřik. Odpověděl mu řev lvů, který rychle utichl.

Vešel do Afriky. Kolikrát za poslední rok otevřel tyhle dveře a našel Kraj divů, Alenku, Paželvu, Aláddína s jeho kouzelnou lampou, Hastroše v zemi Oz nebo doktora Bolíto, nebo uviděl krávu, jak skáče přes velice opravdově vypadající měsíc – všechny ty roztomilé smyšlenůstky pohádkového světa. Koli-krát zahlédl letícího Pegasa, spatřil fontány ohňostroje nebo slyšel zpívat andělské kůry. Do toho najednou žlutá rozpálená Afrika, sálající výheň a vražedné vedro. Snad má Lydia pravdu. Děti si vážně potřebují odpočinout od fantazie, která začíná být na desetileté hlavičky kapku příliš skutečná. Neuškodí, když si dítě trénuje mozek gymnastickými skoky z fantazie do fantazie, ale pokud se vnímavá dětská duše upne k jedné jediné představě...? Z odstupů času mu připadalo, že už celý měsíc slyší rvát lvy a jejich silný pach se táhne až ke dveřím pracovny. Měl však příliš mnoho práce, aby tomu věnoval pozornost.

George Hadley stál osaměle na trávě africké savany. Lvi vzhledli od žrádla a pozorovali ho. Iluzi narušovaly jen otevřené dveře, kterými v dálce za temnou chodbou viděl jako v rámečku svou ženu, jak zadumaně dojídá večeři.

„Jděte pryč,“ řekl lvům.

Neodešli.

Znal přesně princip pokoje. Stěny měly zobrazit jeho představu.

„Chci Aláddína s lampou,“ utrl se.

Zůstala savana i se lvy.

„Dělej! Chci Alláddína!“ prohlásil důrazně.

Nestalo se nic. Lvi si něco mrmlali do rozpálených kožichů.

„Alláddína!“

Vrátil se do jídelny. „Ten pitomý pokoj se asi porouchal,“ řekl. „Nereaguje.“

„Anebo...“

„Nebo co...?“

„Nebo reagovat nemůže,“ pokračovala Lydia, „protože děti už myslí na Afriku a lvy a zabíjení tak dlouho, že pokoj nedokáže vybočit ze zaběhnutých kolejí.“

„Možná.“

„Nebo ho tak Peter schválně nastavil.“

„Nastavil?“

„Třeba se povrtal v přístrojích a seřídil si je po svém.“

„Peter se v nich nevyzná.“

„Na deset let má rozumu až moc. Jeho IQ...“

„I přesto...“

„Ahoj, mami. Ahoj, tati.“

Hadleyovi se otočili. Wendy a Peter vcházeli domovními dveřmi, tváře růžovoučké jako bonbony, oči jako jasně modré achátky, ze svetříků jim po letu ve vrtulníku dýchala vůně ozonu. Drželi se za ruce.

„Přišli jste právě k večeri,“ prohlásili oba rodiče současně.

„Úplně jsme se přecpali párky v rohlíku a jahodovou zmrzlinou,“ bránily se děti. „Ale můžeme vám dělat u stolu společnost.“

„Ano, sedněte si a povězte nám něco o dětském pokoji,“ vyzval je George Hadley.

Bratr se sestrou na něj překvapeně zamrkali a podívali se po sobě. „O našem pokoji?“

„O Africe a všem ostatním,“ zahlaholil se strojenou žoviálností otec.

„Nerozumím ti,“ řekl Peter.

„S maminkou jsme zrovna cestovali Afrikou s prutem a navijákem. Tom Swift a jeho elektrický lev,“ řekl George Hadley.

„V našem pokoji žádná Afrika není,“ prohlásil Peter nevinně.

„Ale no tak, Petere. Přece jsme to viděli.“

„Na žádnou Afriku se nepamatuju,“ otočil se Peter na Wendy. „Ty ano?“

„Ne.“

„Doběhni se tam podívat a přijď nám říct.“

Poslechla.

„Wendy, hned se vrať!“ zavolal na ni otec, ale už byla pryč. Světla v domě ji sledovala jako hejno světlušek. Příliš pozdě si uvědomil, že po poslední návštěvě zapomněl dveře do dětského pokoje zamknout.

„Wendy se jen podívá a poví vám, co tam je,“ uklidňoval je Peter.

„Mně nic vykládat nemusí. Před chvílí jsem to viděl.“

„Určitě se pleteš, tati.“

„Nepletu. Pojď se mnou.“

Ale Wendy už přiběhla zpátky. „Není tam Afrika,“ odfukovala.

„Tak se na to podíváme,“ řekl George Hadley.

Všichni společně prošli chodbou a otevřeli dveře dětského pokoje.

Před nimi se rozkládala purpurová hora a nádherný zelený les, protékala jím půvabná řeka, vysoké hlásky zpívaly a zpoza stromů na ně pokukovala Rima, půvabná a záhadná, s pestrými chomáči motýlů jako oživlými květinami ve vlasech. Africká savana zmizela. Lvi také. Jen Rima zpívala píseň tak krásnou, až to vhánělo slzy do očí.

George Hadley hleděl na změněnou scénu. „Jděte si lehnout,“ nařídil dětem.

Otevřely ústa.

„Slyšely jste dobře,“ řekl.

Odešly do vzduchové kabinky, odkud je proud vzduchu jako uschlé listí vynesl vývěvou vzhůru do jejich ložnic.

George Hadley prošel zpívajícím hájem a v rohu, kde bývali lvi, cosi zvedl. Pomalu se vracel k ženě.

„Co je to?“ zeptala se.

„Moje stará náprsní taška,“ odpověděl.

Napráhl ruku. Odřená kůže páchla horkou trávou a lvy.

Byla potřísněná slinami, ohryzaná a po obou stranách zamaзанá krví.

Zavřel dveře dětského pokoje a pečlivě je zamkl.

Uprostřed noci stále ještě nemohl usnout a věděl, že ani jeho žena nespí. „Myslíš, že to změnila Wendy?“ zeptala se nakonec do tmy.

„Určitě.“

„Přeměnila savanu na les a lvy nahradila Rimou?“

„Jistě.“

„Proč?“

„Nevím. Ale neodemknu ten pokoj, dokud to nezjistím.“

„Jak se tam dostala tvoje náprsní taška?“

„Ničemu nerozumím,“ odpověděl, „jen mě začíná mrzet, že jsme dětem ten pokoj koupili. Pokud mají náběh k neuróze, potom takováhle zábava...“

„Má jim pomoci, aby si neurózy zdravě odbourávaly.“

„Začínám o tom pochybovat.“ Zíral do stropu.

„Dali jsme dětem všechno, co chtěly. A takhle se nám odvděčují – tajnůstkářstvím, neposlušností?“

„Kdo to jenom řekl, že děti jsou jako koberec a občas potřebují přišlápnout? Jedinkrát jsme je neplácli. Jsou nesnesitelné, přiznejme si to. Přicházejí si a odcházejí, kdy se jim zlíbí. Jednají s námi jako s dětmi. Jsou rozmazlené – a my taky.“

„Chovají se tak divně od té doby, cos jim před pár měsíci nedovolil letět naší raketou do New Yorku.“

„Vysvětlil jsem jim přece, že nejsou dost velcí, aby to zvládli sami.“

„Ale přesto jsem si všimla, že se k nám od té doby chovají vysloveně chladně.“

„Myslím, že hned zítra ráno pozvu Davida McCleana, aby se přišel podívat na Afriku.“

„Teď už tam není Afrika, ale Země zelených zámeků a Rima.“

„Mám takové tušení, že to do té doby Afrika zase bude.“

O chvílku později uslyšeli výkřiky. Dva lidé dole v přízemí ječeli hrůzou. Pak se ozval řev lvů.

„Wendy a Peter nespí,“ vydechla Lydia.

Ležel v posteli a srdce mu bušilo. „Ne,“ přisvědčil. „Vlou-pali se do dětského pokoje.“

„Ty výkřiky jsou mi nějak povědomé.“

„Vážně?“

„Ano, hrozně povědomé.“

Ačkoliv se jejich postele snažily ze všech sil, trvalo ještě další hodinu, než ty dva dospělé ukolébaly ke spánku. Noční vzduch páchl po kočkách.

„Tati?“ ozval se Peter.

„Ano?“

Peter si prohlížel špičky bot. Otcí a matce se už nedíval do očí. „Že nechceš ten pokoj zamknout nadobro?“

„To záleží na jistých okolnostech.“

„Na jakých?“ vyštěkl Peter.

„Na tobě a na tvé sestřičce. Kdybyste tu Afriku prokládali nějakou změnou – třeba Švédskem, Dánskem nebo Čínou...“

„Myslel jsem, že si můžeme hrát, jak sami chceme.“

„V rozumných mezích.“

„A co je špatného na Africe, tati?“

„Ale, takže teď už přiznáváš, že jste si vykouzlili savanu, co?“

„Byl bych nerad, kdyby se měl dětský pokoj pořád zamykat,“ prohlásil Peter chladně.

„Když už o tom mluvíme, uvažovali jsme o tom, že asi tak na měsíc vypneme celý dům. Budeme žít zase prostě a jeden pro druhého.“

„No, to je ale příšerný nápad! To bych si zase sám musel zavazovat boty místo zavazovače? A sám bych si musel čistit zuby. Sám se koupat a česat?“

„Nemyslíš, že by to mohla být pro změnu legrace?“

„Ne, bylo by to děsné. Vůbec se mi nelíbilo, když jsi před měsícem odnesl malovač obrazů.“

„Chtěl jsem, abyste se naučili malovat sami, synku.“

„Ale já se chci jen koukat a poslouchat a číchat. Co jiného by měl člověk dělat?“

„Dobře, jdi si hrát do Afriky.“

„A to ten dům vypnete už brzy?“

„Uvažujeme o tom.“

„Myslím, že byste o tom radši neměli vůbec uvažovat, tati.“

„Nedovoluj si mi vyhrožovat!“

„Jak je libo.“ A Peter odkráčel do dětského pokoje.

„Nejdu pozdě?“ ptal se David McClean.

„Dáš si snídani?“ řekl George Hadley.

„Dík. Už jsem jedl. Co tě trápí?“

„Podívej, Davide, jsi psycholog.“

„To doufám.“

„No, takže se pojď podívat na dětský pokoj. Viděl jsi ho před rokem. Všiml sis tenkrát něčeho zvláštního?“

„Ani bych neřekl. Obvyklá záliba v násilnůstkách, tu a tam lehké paranoidní projevy, což je u dětí běžné, protože trpí utkvělým pocitem, že je rodiče pronásledují, ale jinak vážně nic.“

Prošli chodbou. „Zamkl jsem ho,“ vysvětloval otec, „ale děti si ho v noci otevřely. Nechal jsem je tam, abys viděl, co se jim v hlavičkách vylíhlo.“

Z dětského pokoje se ozval zoufalý jekot.

„Tady to máš,“ řekl George Hadley. „Jsem zvědav, co na to povíš.“

Vstoupili bez zaklepání.

Výkřiky mezitím utichly. Lvi požírali kořist.

„Děti, běžte na chvílku ven,“ vyzval je George. „Ne, neměňte psychokombinaci. Nechte stěny být. Ven!“

Když osaměli, zkoumavě si prohlíželi lvy, kteří s velkou chutí pořádali lapenou kořist neznámého původu.

„To bych rád věděl, co tam mají,“ prohodil George Hadley. „Občas se to téměř dá zahlédnout. Myslíš, kdybych přinesl kvalitní dalekohled a ...“

David McClean se suše zasmál. „Sotva.“ Otáčel se a prohlížel si všechny čtyři stěny. „Jak dlouho tu tyhle radovánky pořádají?“

„Něco přes měsíc.“

„Mám z toho velice nepříjemný pocit.“

„Já potřebuju fakta, ne pocity.“

„Milý Georgi, žádný psycholog v životě jediný fakt neviděl. Slyší jen o pocitech, vágnostech. Vůbec se mi nezamlouvá, co tu vidím. Dej na můj čich a moje instinkty. Tohle je opravdu zlé. Radím ti tenhle pokoj vybourat a já si na rok vezmu tvoje děti denně do parády.“

„Připadá ti to tak vážné?“

„Bohužel ano. Tyto dětské pokoje měly původně sloužit k tomu, abychom mohli sledovat představy, které na stěnách zanechá dětská mysl, v klidu je prostudovat a dítěti pomoci. V tomto případě však pokoj slouží k realizaci destruktivních myšlenek, místo aby je pomáhal odreagovat.“

„Vycítils to už dřív?“

„Všiml jsem si pouze, že rozmazluješ děti víc než většina rodičů. A teď jsi je někde v něčem zklamal. V čem?“

„Nedovolil jsem jim letět do New Yorku.“

„A co ještě?“

„Odklidil jsem z domu pár přístrojů a před měsícem jsem jim pohrozil, že dětský pokoj zavřu, když nebudou psát úkoly. Na pár dní jsem ho skutečně zamkl, aby pochopily, že to myslím doopravdy.“

„Áha.“

„Znamená to něco?“

„Úplně všechno. Předtím měli Ježíška a teď mají Držgrešli. Děti radši Ježíšky. Dovolil jsi, aby se citová náklonnost tvých dětí přenesla z tatínka a maminky na tenhle dům. Tenhle po-

koj je jejich matka a otec, v jejich životě mnohem důležitější než skuteční rodiče. A teď přijdeš a chceš jim to brát. Nediv se, že tady z toho cítíš nenávisť. Přímo sálá z oblohy. Všimni si toho slunce. Georgi, budeš muset změnit způsob života. Jako mnoho jiných sis ho vybudoval na hmotných potřebách. Uvědom si, že bys zítra hladověl, kdyby se ti v kuchyni něco rozbilo. Ani by sis neuměl rozklepnout vajíčko. Musíš všechno vypnout. Začít znova. Bude to chvílku trvat. Ale do roka uděláme ze zlobivých dětí hodné, uvidíš.“

„Nebude to pro ně příliš velký šok, když jim tak znenadání pokoj zamkneme nadobro?“

„Jde mi o to, aby do toho nezabředávaly ještě hlouběji.“

Lvi skončili krvavou hostinu.

Stáli na okraji prostranství a pozorovali dvojici.

„Teď mám zase já pocit, že mě někdo pronásleduje,“ ozval se McClean. „Pojďme odsud. Já tyhle pitomé pokoje nikdy nemiloval. Znervózňují mě.“

„Ti lvi vypadají jako živí, nezdá se ti?“ poznamenal George Hadley. „Neexistuje snad způsob...“

„Co?“

„... že by mohli oživnout?“

„O ničem podobném nevím.“

„Nějaká závada v přístrojích – kdyby se v tom někdo po-vrtal?“

„Ne.“

Šli ke dveřím.

„Nedovedu si představit, že se tenhle pokoj nechá jen tak klidně vypnout.“

„Nikdo neumírá rád – ani pokoj ne.“

„Myslíš, že mě ten pokoj nenávidí za to, že ho chci vypnout?“

„Tedy, dneska by se tu paranoia dala krájet,“ prohlásil David McClean. „Můžeš ji sledovat jako stopu. Jen se podívej.“ Sklonil se a zvedl zkrvavený šátek. „Ten je tvůj?“